

Informační gramotnost v celoživotním učení

Mgr. Pavlína Mazáčová, Ph.D.

Předmět Informační gramotnost, KISK

Semestr podzim 2015

Základní obsahové složky

Téma je zaměřeno především na kontext ČR:

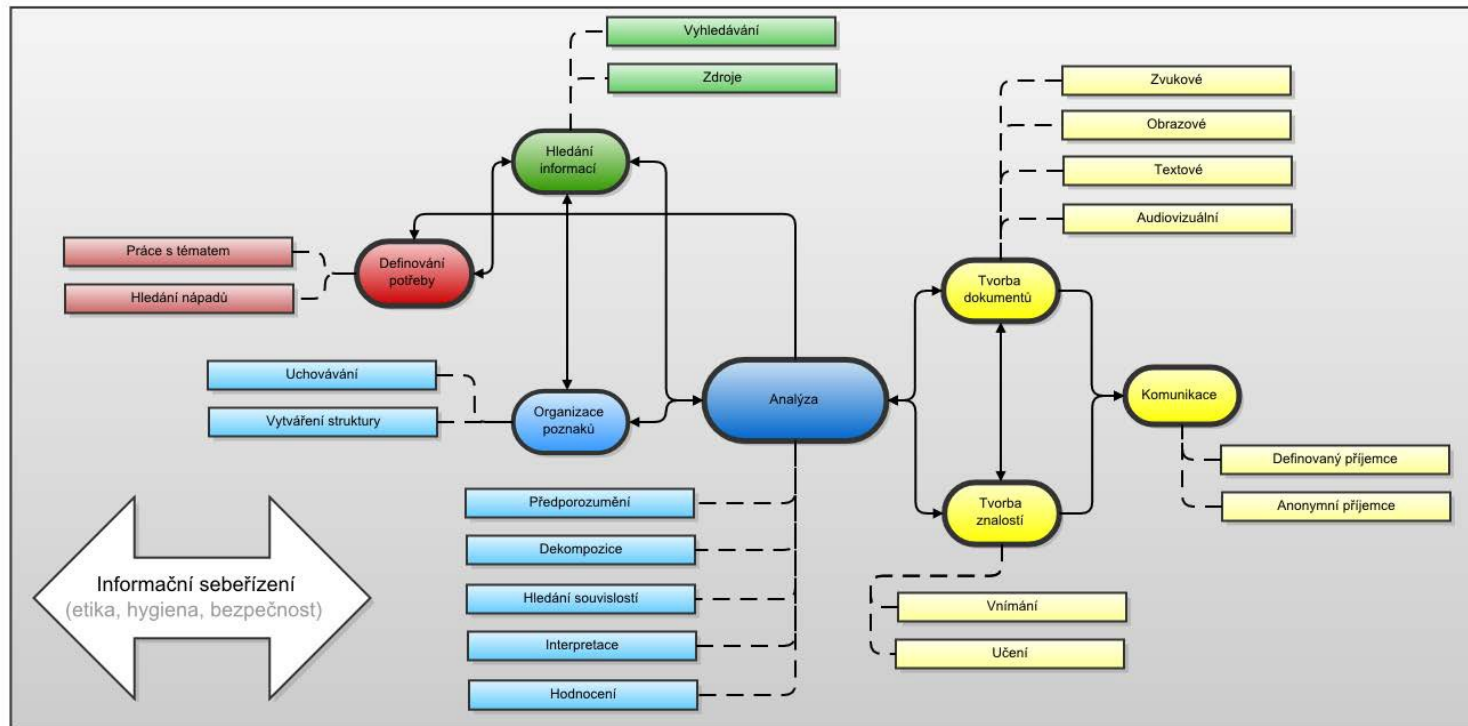
- Informační gramotnost
- Kurikulární dokumenty
- Strategické dokumenty
- Celoživotní učení
- Neformální vzdělávání

Informační gramotnost

- Různé definice ... např. dle modelu IG - KISK

Model informační gramotnosti

Michal Černý, Dagmar Chytková, Pavlína Mazáčová, Gabriela Šimková, Jan Zikuška

Kompetenční pojetí informační gramotnosti - obecně

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- integrované schopnosti a dovednosti uplatňované v profesním i osobním životě
- **nejsou striktně vázány na jednotlivý obsah učiva v kurikulárních dokumentech, jsou součástí obecného základu vzdělání jedince v informační společnosti:**
  - komunikativní dovednosti, včetně znalosti cizích jazyků; personální a interpersonální dovednosti;
  - schopnost řešit problémy a problémové situace;
  - schopnost využívat při řešení problémů matematických postupů;
  - schopnost využívat informační technologie, pracovat s informacemi
- Na úrovni jednotlivých stupňů formálního vzdělávání v ČR se s nimi pracuje v různých pojmových konotacích – **klíčové kompetence** (preprimární, primární a sekundární školství), **způsobilosti** – terciární sektor vzdělávání apod.), jsou provázány s kurikulárními dokumenty jednotlivých stupňů vzdělávání (RVP, VŠ zákon...)

Celoživotní učení

- Členitý, nepříliš jasně ohraničený celek
- Jeden z rozhodujících faktorů konkurenceschopnosti země
- **Předpoklad rozvoje CŽU:** vytvoření motivačního, právně-ekonomického prostředí, které umožní, aby prostředky byly vynakládány efektivně
- **Investice do CŽU:** rozvojové, s nejvyšší prioritou, jejichž efekty jsou signifikantní zejména v dlouhodobém výhledu
- CŽU předpokládá komplementaritu a prolínání **různých forem učení v průběhu celého života, vždy a všude.**
- V poslední době se místo pojmu celoživotní učení prosazuje termín „**všeživotní**“ („**lifewide**“) **učení** = učení probíhá ve všech prostředích a životních situacích

Vývoj konceptu celoživotního učení

- **60. a 70. léta 20. století**
  - především cíle „nového humanismu“ (sociálního a kulturního rozvoje společnosti)
  - prostřednictvím vzdělávání přístupného všem bez jakékoliv diskriminace
- základní úloha **školské instituce** (veřejné vzdělávání financované z veřejných zdrojů)
- významná **úloha státu** při organizování, řízení i financování systému
- zaměstnavatelé - v té době jen **nepatrný zájem** o vzdělávání dospělých jako o prostředek k udržování nebo zlepšování profesní kvalifikace
- výjimka: **vzdělávání dospělých v Baťových závodech** = osvědčená cesta k úspěchu již v předválečné době.

Vývoj konceptu celoživotního učení

- **Základy** v 90. letech minulého století
- **Rozvoj** v jiném environmentálním, ekonomickém i politickém klimatu než v 70. letech,
- **Preference** realističtějších cílů spojených s programy celoživotního učení zaměřenými na rozvoj lidských zdrojů (potřeby efektivního fungování ekonomiky)
- **Těžiště** v odborném vzdělávání a přípravě, uplatnění v pracovním životě
- **Důležitý nástroj** k zajištění existence každého jedince
- **Závislost** na předpokladech pro uplatnění se na trhu práce, ale i na možnosti nalézt vlastní identitu a své místo v nepřehledných společenských vztazích

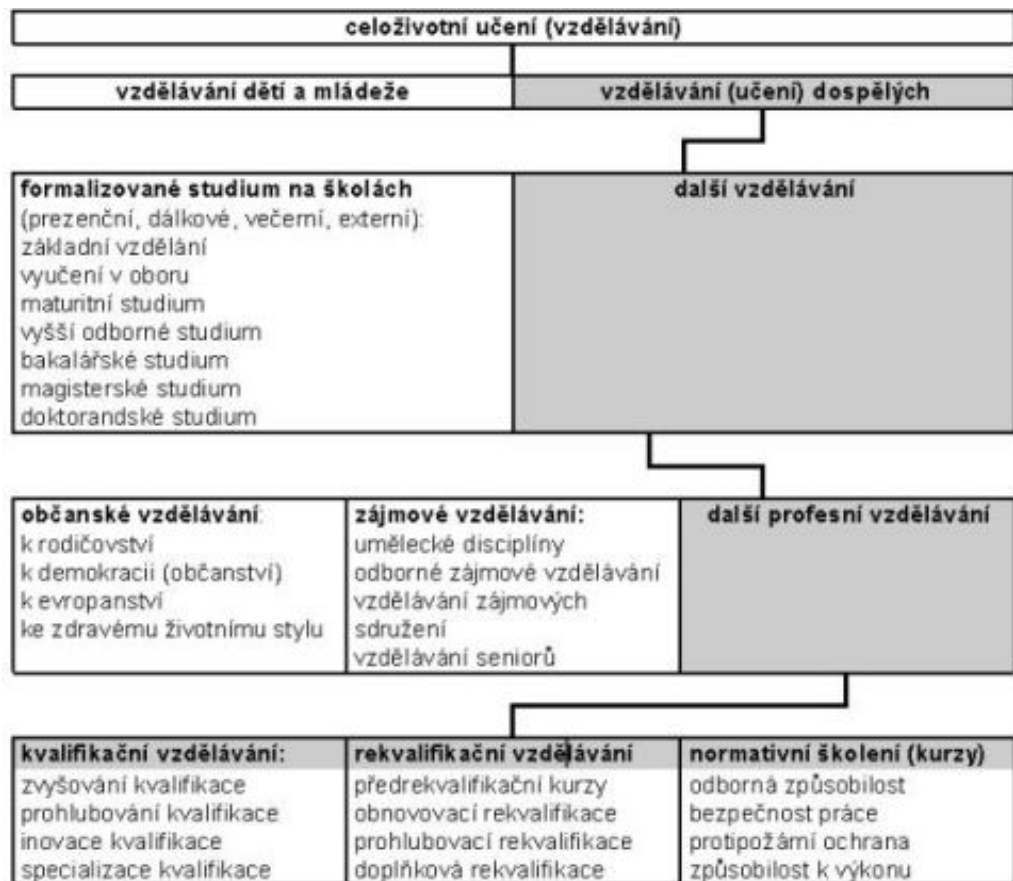
Současnost konceptu celoživotního učení

- Příkladá **menší význam formálním školským institucím**
  - zdůrazňuje se význam institucí mimo formální vzdělávací soustavu
  - zdůrazňuje se význam neformálního vzdělávání a informálního učení v různých prostředích
- **Úloha státu už není tak významná**
  - Základem se stává partnerství v rámci občanské společnosti a rozložení odpovědnosti mezi státem, zaměstnavateli, obcemi, občanskými sdruženími
- Snaha, aby pokud možno všichni jedinci absolvovali **úplný cyklus sekundárního vzdělávání** (ve škole nejméně do věku 17–18 let)
- Vytvoření této základny CŽU - jeden z pilířů strategie rozvoje CŽU pro všechny
  - zásadní důsledky pro **koncept počátečního vzdělávání na vyšší sekundární úrovni**

Celoživotní učení - segmenty

- Počáteční všeobecné a odborné vzdělávání
- Terciární vzdělávání
- Další vzdělávání

Strategické dokumenty - celoživotní učení

Národní program rozvoje vzdělávání – Bílá kniha - <file:///C:/Users/user/Downloads/bilakniha.pdf>

- schválený vládou v r. **2001**
- rozvoj vzdělávací soustavy, avšak se zřetelem k celoživotnímu učení

„Vzdělávání pro každého po celý život“

- zaměřen na uspokojování vzdělávací potřeby dětí, mládeže a dospělých odpovídajícím usměrňováním kapacit ve školách a dalších vzdělávacích zařízeních
  - zajištěna dostupnost všech úrovní vzdělávání a poskytována spravedlivá příležitost k maximálnímu rozvoji různorodých schopností všech jedinců v průběhu celého života.

Strategické dokumenty - celoživotní učení

- **Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v České republice - MŠMT v r. 2005, v r. 2007**
  - rozvoj celoživotního učení jako podmínky ekonomického a společenského rozvoje
  - celoživotní učení nadřazeným pojmem pro počáteční i další vzdělávání
  - v kontextu počátečního vzdělávání je koncept celoživotního učení stavěn do protikladu s tradiční jednorázovou, úzce zaměřenou přípravou na konkrétní povolání

Strategické dokumenty - celoživotní učení

- **Národní strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj (2007) - <http://www.msmt.cz/dokumenty/strategie-vzdelavani-pro-udrzitelny-rozvoj-ceske-republiky>**
  - udává hlavní strategické linie pro implementaci principů udržitelného rozvoje v rámci vzdělávací soustavy ČR i v rámci celoživotního učení.
  - **jedno z východisek pro tvorbu vzdělávacích programů, pro tvorbu témat dotačních politik (tedy i rozvoj a podpora gramotností)**
  - **inspirace pro spolupráci vzdělávacích institucí na lokální i regionální úrovni (formálních i neformálních – knihoven, center volného času, informačních center apod.)**

Identifikace problémů v oblasti vzdělávání

- Počáteční vzdělávání musí tvořit základy k dalšímu vzdělávání, tzn. žáky vybaví **funkční gramotností a klíčovými kompetencemi** (komunikace, týmová práce, schopnost učit se, schopnost řešit problémy, ICT apod.) – nástrojem je výzkum OECD PISA
- Klíčové kompetence se dosud **nestaly integrální součástí kurikula** - jejich rozvíjení totiž vyžaduje zásadní změnu pojetí výuky

Identifikace problémů v oblasti vzdělávání

HODNOCENÍ KVALITY vzdělávání

- S výjimkou školních a rekvalifikačních programů se systematicky **nevyhodnocuje, je třeba:**
  - **Vytvořit** institucionální strukturu a nástroje pro posuzování úrovně vzdělávacích institucí, pro ověřování kvality vzdělavatelů a kvality vzdělávacích programů.
  - **Dílčí aktivity propojit** a doplnit do uceleného systému.
  - **Chybí** podpůrné systémy zvyšování kvality – pro výzkum, vývoj a inovace v oblasti nabídky dalšího vzdělávání a podporu jeho šíření

Problematika vzdělávání v ČR - SWOT

- Týká se nejrůznějších oblastí vzdělávání, tedy i gramotností, jejich **edukace, podpory a rozvíjení** na různých úrovních
- Reflektuje všechny možné věkové skupiny vzdělávaných napříč formálním i celoživotním vzděláváním
- SWOT vychází ze strategie Česko mluví o vzdělávání (2013)

Silné stránky

- Většina obyvatel dosáhla středního vzdělání (vyššího sekundárního stupně).
- Nízký počet obyvatel disponuje pouze základním vzděláním (nižším sekundárním stupněm).
- Nadprůměrné výsledky funkční gramotnosti na 1. stupni ZŠ.
- Nízký podíl žáků, kteří předčasně opouštějí vzdělávací systém (resp. střední tj. vyšší sekundární stupeň vzdělávání).
- Široké teritoriální pokrytí vzdělávacími institucemi všech stupňů a typů.
- Rozmanitý systém terciárního vzdělávání (VOŠ, veřejné, soukromé a státní VŠ).
- Decentralizovaný systém VŠ s plnou akademickou svobodou, otevřený Evropě.
- Velká a obsahově diverzifikovaná nabídka studijních programů terciárního sektoru.
- Vysoká poptávka po terciárním vzdělávání, zejména po vysokoškolském studiu.
- Rozmanitost a pestrost poskytovatelů zájmového vzdělávání a velký věkový rozptyl jeho účastníků.

Slabé stránky

- Nízký celkový podíl populace s VŠ vzděláním; omezená společenská prestiž a kvalifikační ukotvení bakalářského stupně vzdělání.
- Nedostatečná kvalifikační vybavenost starší populace.
- Nízká míra vybavenosti domácností aktuálními ICT (PC, internet).
- Regionální rozdíly ve vzdělanostní úrovni populace.
- Nízká vzdělanostní mobilita (děti nedosahují vyšší úrovně vzdělání než rodiče).
- Nízká úroveň rozvoje klíčových kompetencí (vč. jazykových a ICT).
- Nízká účast sociálních partnerů na rozvoji celoživotního učení.
- Chybí ucelený systém identifikace vzdělávacích potřeb a dostupný individualizovaný systém poradenských a informačních služeb.
- Brzká selektivita vzdělávacího systému, omezená prostupnost.
- Konzervativní postoje VŠ, malá míra vzájemné spolupráce, převažující orientace na graduální studium, pomalý rozvoj distančního studia na VŠ a VOŠ, které by umožňovalo kvalitní studium při zaměstnání, nedostatečná vazba na požadavky praxe a omezená spolupráce se zaměstnavateli.
- Studijní nabídka stále ještě plně neuspokojuje míru poptávky po terciárním vzdělání.
- Přetrvávající nerovnost v přístupu k terciárnímu vzdělávání, projevující se zejména nižší mírou přístupu studentů z nižších sociálních vrstev.
- Menší zájem o studium technických oborů a vysoká míra neúspěšnosti při tomto studiu.
- Neexistence systémového prostředí (systémové i finanční bariéry) pro další vzdělávání omezuje jeho rozvoj – na nabídkové straně chybí systém zajišťování kvality vzdělávacích programů i vzdělavatelů; na poptávkové straně stimuly pro účast.
- Nízká účast dospělých ve všech formách dalšího vzdělávání.

Příležitosti

- Vytvoření otevřeného prostoru pro CŽU (Národní soustava povolání, Národní soustava kvalifikací a uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání, modulový a kreditní systém ve vazbě na ECVET atd.).
- Zvýšení poptávky po volnočasových aktivitách dětí, mládeže i dospělých umožní jejich další rozvoj.
- Kapacity základních a středních škol jsou využitelné pro další vzdělávání – školy centra vzdělanosti obce.
- Kurikulární reforma na ZŠ a SŠ umožní rozvoj klíčových kompetencí a prohloubení motivace k CŽU.
- Expanze terciárního sektoru umožní zevšeobecnění středního odborného vzdělávání a větší důraz na klíčové kompetence.
- Diverzifikace terciárního sektoru v návaznosti na Boloňský proces umožní další rozvoj bakalářských studijních programů orientovaných do praxe.
- VŠ se mohou stát regionálními centry vzdělanosti a výzkumu nebo do vznikajících regionálních center CŽU aktivně vstoupit.
- Rozvoj distančního vzdělávání zapojí do vzdělávání další cílové skupiny, zejména ekonomicky aktivní dospělé.
- Účast škol terciárního sektoru v mezinárodních vzdělávacích projektech a v projektech ESF otevírá možnosti rozvoje vzdělávacích aktivit a inovace studijní nabídky směrem k dalšímu rozvoji vzdělávání dospělých a podpoře CŽU.
- Zrychlení technologických změn a alokace kvalifikačně náročných investic povede ke zvýšení poptávky po dalším vzdělávání v průběhu produktivního věku.

Hrozby

- Nепrovázanost politik v oblasti vzdělávání, průmyslu, zdravotnictví, sociálních služeb a kultury.
- Nesoulad nabídky kvalifikací s potřebami hospodářské sféry (kvantitativně i kvalitativně); neprovázanost sféry vzdělávání se sférou práce vč. nedostatku praxe pro studující.
- Nedostatečná péče o talenty, orientace na průměr.
- Nerovnost v přístupu ke vzdělání povede k sociálnímu vylučování a může ohrozit sociální soudržnost.
- Druhý stupeň ZŠ a střední (tj. vyšší sekundární) vzdělání s výučním listem se mohou stát druhořadou vzdělávací cestou pro různým způsobem znevýhodněné.
- Nedostatky v kvalitě terciárního sektoru vzdělávání (neuspokojivá provázanost výuky s výzkumem i s potřebami hospodářské sféry, stárnoucí pedagogický sbor, nepřipravenost pedagogů na specifika vzdělávání dospělých aj.).
- Nedostatek financí v terciárním sektoru, vysoká závislost na státním financování a nízká podpora financování ze soukromých zdrojů omezují jeho rozvoj.
- Nedořešené zařazení bakalářského studia do odpovídající kvalifikační úrovně vede k upřednostňování zájmu bakalářů o okamžité pokračování ve studiu magisterských programů před odchodem do praxe.
- Slabé zapojení nezaměstnaných do rekvalifikací povede k prohlubování jejich dlouhodobé nezaměstnanosti a k hrozbě sociálního vylučování.

Hlavní aktéři celoživotního učení (viz Strategie celoživotního učení ČR)

Zástupci:

- zaměstnanců,
- zaměstnavatelů,
- vzdělavatelů,
- samosprávy
- a státní správy

Kde probíhá vzdělávání v ČR (stav k roku 2014)

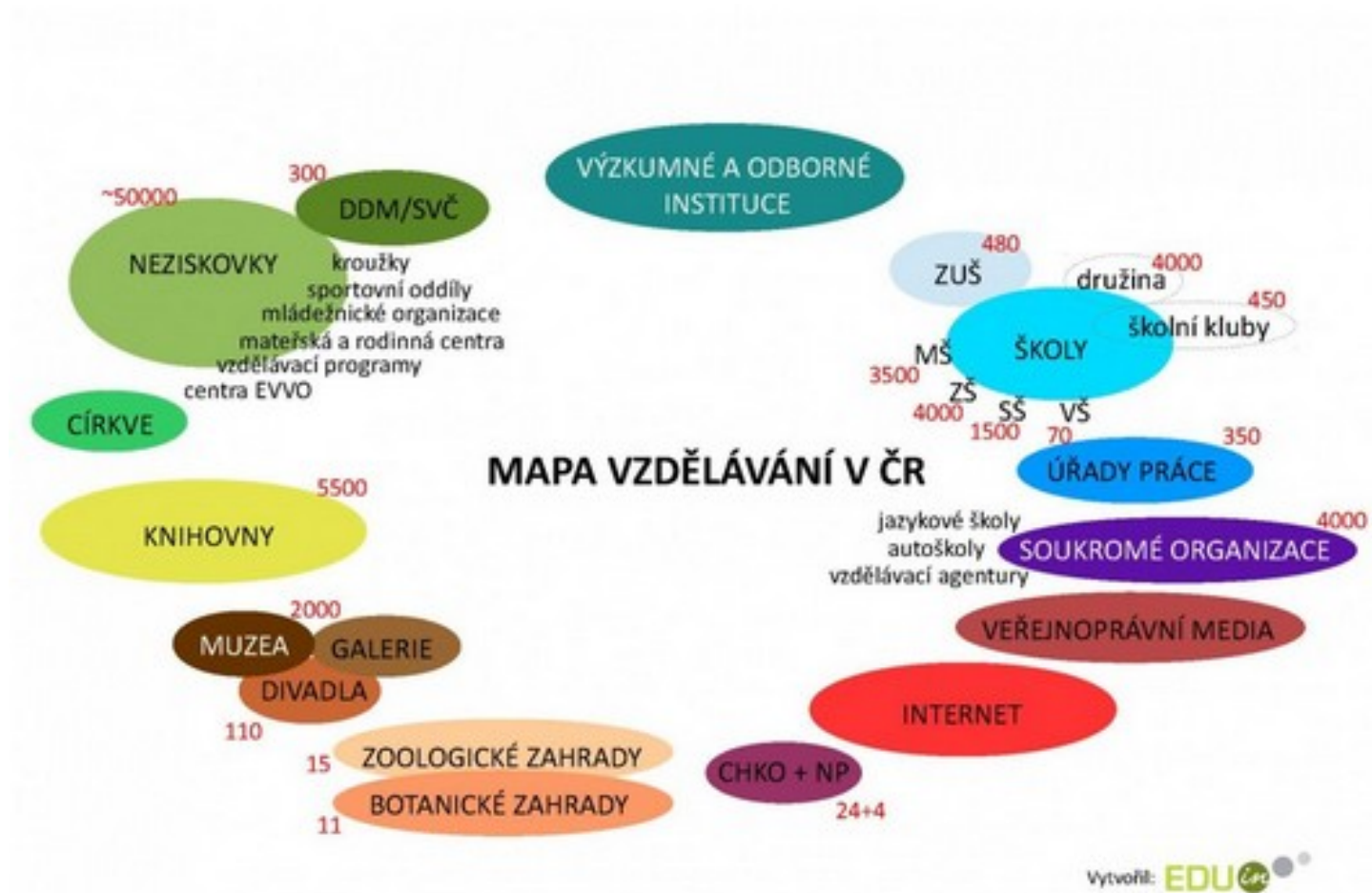
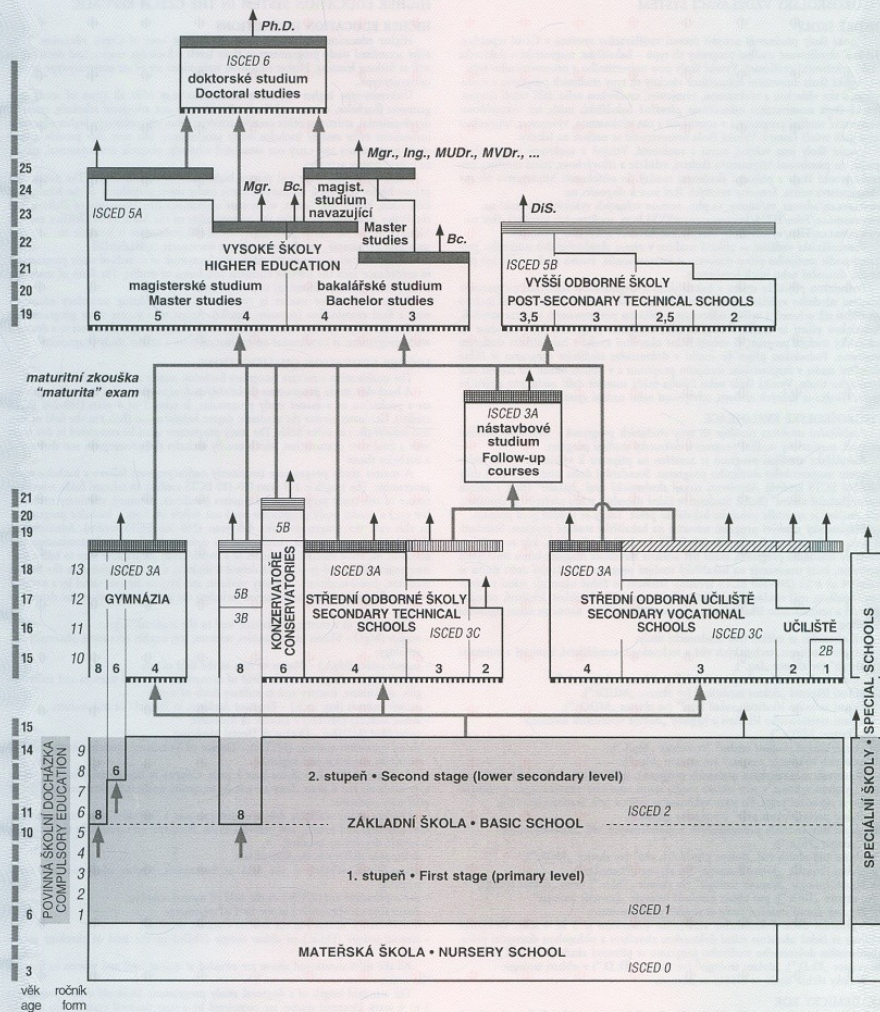

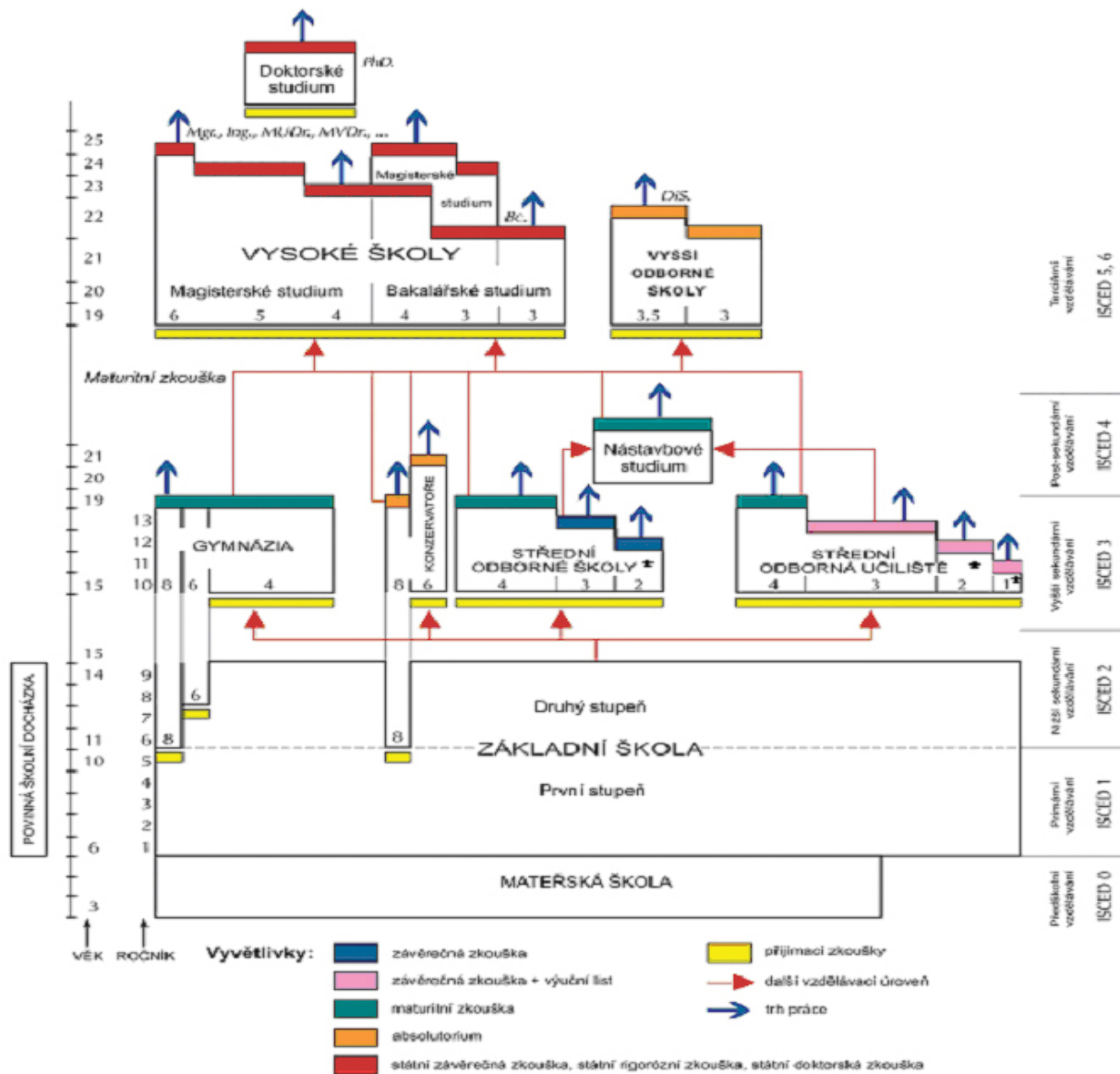
Schéma vzdělávacího systému ČR • Education system of the Czech Republic

Vysvětlivky • Explanations

- závěrečná zkouška • final exam
- závěrečná zkouška a výuční list • final exam and apprenticeship certificate
- maturitní zkouška • "maturita" exam
- absolutorium
- státní závěrečná zkouška, státní rigorózní zkouška, státní doktorská zkouška • final state exam, rigorous state exam, doctoral state exam
- další vzdělávací stupeň • next education level
- praxe • practice

ISCED Mezinárodní standardní klasifikace vzdělávání • International Standard Classification of Education

Pozn.: * Krátké vzdělávací programy (jednoleté a některé dvouleté) na středních odborných školách a středních odborných učilištích patří k úrovni ISCED 2C.

JAK VYPADÁ VZDĚLÁVÁNÍ V ČESKU

Labyrint vzdělávání. Která cesta je správná? Studovat to, co nás zajímá, baví a nad samotným učivem kriticky přemýšlet. Když máme blízko k oboru, a jsme sami sebou, i cesta může být cíl.

Obyvateľstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání (věk 15 let a více, v procentech)

Konzervátor

Na konzervátor jsou přijímáni žáci podle oborů po absolvování prvního stupně nebo po ukončení ZŠ. Studium je pak šestileté nebo osmileté. Závěrem se maturitní zkouškou nebo absolucem a získáním titulu diplomovaný specialista (DS).

Druhý stupeň: 6-9. třída

Po absolvování druhého stupně může dítě odejít pokračovat na střední školu. 9. třída základní školy slouží jako příprava na tento přechod.

První stupeň: 1-5. třída

Po absolvování prvního stupně může dítě přestoupit na víceleté gymnázium nebo konzervátor.

Základní škola

Přijímá děti od šest let, a to na základě zápisu. Při něm je dítě zaregistrováno a probíráno ze základních dovedností odpovídajících zdravotní vývoji v jeho věku. Docházka je povinná ze zákona.

Mateřská škola

Je určena pro děti od tří do šesti let. Poskytuje první stupeň vzdělání a připravuje děti na přechod do školy. Není povinná.

Škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je určena zdravotně postiženým dětem (zrakově, sluchově, pohybově atd.).

Střední odborná škola

Studium trvá čtyři roky a je zakončeno maturitní zkouškou. Pro zahájení studia je třeba úspěšně složit přijímací zkoušky. Střední škola je specializovaná na určitý obor (zdravotnictví, stavebnictví, strojírenství, umění atd.), vyučují se odborné předměty.

Střední odborné učiliště

Vzdělávání učňů trvá tři roky a je zakončeno závěrečnou zkouškou. Po jejím složení obdrží absolvent využití list a je kvalifikován pro výkon odborných a řemeslných profesí (např. kuchař, truhlář, automechanik).

Vysoká škola

Do studijního programu jsou přijímáni držitelé maturitních vysvědčení na základě přijímacích zkoušek. Na některé umělecké školy může být přijat i zájemce bez maturitní, pokud se u něj prokáže mimořádná nadání.

Gymnázium

Po celé čtyři roky se studenti vzdělávají všeobecně ve všech předmětech. Mnohá gymnázia nabízejí možnost zaměření na humanitní nebo přírodovědný směr. Gymnázium je považováno za obtížnější typ školy. Většina gymnázií vzdělávají studenty věkové od 2. stupně ZŠ.

Bakalářský studijní program

Trvá 3 roky. Absolventi po složení státních zkoušek a obhajobě bakalářské práce získávají titul bakalář (Bc.) nebo bakalář umění (BcA.).

Magisterský studijní program

Trvá 4-6 let. Absolventi po složení státních zkoušek a obhajobě diplomové práce získávají titul magister (Mgr.), doktor medicíny (MUDr.), doktor vědních oborů (Ph.D.), doktor veterinární medicíny (MVDr.).

Navazující magisterský program

Absolventi bakalářského studia mohou dále pokračovat ve stejném nebo podobném oboru ve dvouletém navazujícím studiu. Na jeho konci obhajují diplomovou práci a skládají státní závěrečné zkoušky. Získávají titul magister (Mgr.), magister umění (MgA.), v technických oborech inženýr (Ing.).

Vysoká škola – Doktorský vzdělávací program

Absolventi magisterských studijních programů se mohou dále vzdělávat ve třech čtyřletých doktorských programech. Probíhá podle individuálního studijního plánu pod vedením školitele. Je úzce zaměřen na vědecké bádání nebo na tvůrčí činnost v umělecké oblasti. Pro absolvování je třeba předložit a obhájit disertační práci a složit státní doktorskou zkoušku. Absolvent získá titul doktor (Ph.D.) nebo doktor teologie (Th.D.).

Vyšší odborná škola

Třetější vyšší odborné školy jsou určeny držitelům maturitních vysvědčení. Učí zaměřen na určitý obor (např. grafický design, zdravotnický záchranář, sociální práce, výpočetní technika). Absolventi po složení absolucem a obhajobě získávají diplomovaný specialista (DS).

Jakému studiu dáváte přednost?

Zkrácené studium s maturitní zkouškou

Absolventi s maturitní zkouškou mohou ve zkráceném studiu získat další maturitní zkoušku v jiném oboru. Proměny jsou jim některé předměty, které již absolvovali během předchozího studia. Studium trvá 1-2 roky.

Nástavbové studium

Dvouleté studium zakončeno maturitní zkouškou je určeno pro absolventy středních odborných učilišť, kteří si zde mohou zvýšit kvalifikaci. Může to pak znamenat například lepší šanci získat vedoucí pozici v zaměstnání.

Zkrácené studium s využitím listem

Absolventi s maturitní zkouškou nebo využitím listem mohou ve zkráceném studiu získat využití list v jiném oboru. Proměny jsou jim některé předměty, které již absolvovali během předchozího studia. Studium trvá 1-2 roky.

Podpora rozvoje celoživotního učení

- Podporovat kurikulární reformu s důrazem na zvýšení **funkční gramotnosti** žáků
- Snižovat nerovnosti v přístupu ke vzdělání – **inkluzí** proti všem formám **digital divide**
- Podporovat účast na předškolním vzdělávání v motivujícím prostředí
- Rozvíjet mimoškolní aktivity a zájmové činnosti žáků
- Podporovat otevřenost a prostupnost mezi vzdělávacími programy středoškolského studia i mezi programy středoškolského a terciárního studia a jejich propojení na další vzdělávání
- Usnadnit přechod a uplatnění absolventů v praxi

Podpora rozvoje celoživotního učení

- **Stimulovat jednotlivce i zaměstnavatele k rozšíření účasti na dalším vzdělávání a ke zvýšení investic do dalšího vzdělávání**, provázat systémovou a programovou složku finanční podpory dalšího vzdělávání
- Zajistit **uznávání** různých vzdělávacích cest k získání kvalifikace
- Vytvořit podmínky pro **sladění nabídky vzdělávání** s potřebami trhu práce – důraz na podporu digitální gramotnosti a podporu programů na rozvoj práce s informacemi
- Rozvinout nabídku dalšího vzdělávání podle potřeb klientů a zajistit dostupnost vzdělávacích příležitostí
- **Zvýšit úroveň vzdělávání zaměstnanců podniků** tak, aby se stalo účinným faktorem posilování konkurenceschopnosti podniků a profesní flexibility zaměstnanců
- **Zvýšit kvalitu dalšího vzdělávání**
- **Rozvinout informační a poradenský systém pro uživatele dalšího vzdělávání**

Neformální vzdělávání

- nevede k ucelenému školskému vzdělání
- organizované výchovně vzdělávací aktivity mimo rámec zavedeného oficiálního školského systému
  - cílem záměrný rozvoj životních zkušeností, dovedností a postojů, založených na uceleném systému hodnot
  - aktivity zpravidla dobrovolné
- Organizátor - sdružení dětí a mládeže, knihovny, nestátní neziskové organizace (NNO), školská zařízení pro zájmové vzdělávání (střediska volného času, vzdělávací agentury, kluby, kulturní zařízení a další)

Uznávání neformálního vzdělávání

- Poprvé v ČR systematicky řešeno v r. 2009 (Národní institut dětí a mládeže)
- Národní projekt „Klíče pro život“ (www.kliceprozivot.cz)

KA projektu: „Uznávání neformálního vzdělávání“

- (<http://www.nidm.cz/vystupy-kpz/uznavani-nfv>)
- „Memorandum o podpoře uznávání výsledků neformálního vzdělávání při práci s dětmi a mládeží“ (<http://userfiles.nidm.cz/file/OKP/memorandum-unv-final.pdf>)
- „[Konference o uznávání neformálního vzdělávání](http://www.nidm.cz/neformalni-vzdelavani/volny-cas/akce-a-seminare/konference-unv-2011)“, (<http://www.nidm.cz/neformalni-vzdelavani/volny-cas/akce-a-seminare/konference-unv-2011>), listopad 2011 v Praze

MEMORANDUM

- otevírá další možnosti k **jednání o záměrech uznávat neformální vzdělávání** a tím podpořit v lidech samotných **vnitřní motivaci k celoživotnímu učení**

Neformální vzdělávání

- Expertní tým pro volnočasové aktivity v oblasti práce s dětmi a mládeží - jaro 2013
  - Příprava návrhů profesních kvalifikací do státem garantovaného systému „**Národní soustava kvalifikací**“ (<http://www.nuv.cz/nsk2>):
    - hlavní vedoucí zotavovací akce dětí a mládeže
    - vedoucí volnočasových aktivit dětí a mládeže
    - samostatný vedoucí volnočasových aktivit dětí a mládeže
    - koordinátor dobrovolníků

Uznávání neformálního vzdělávání

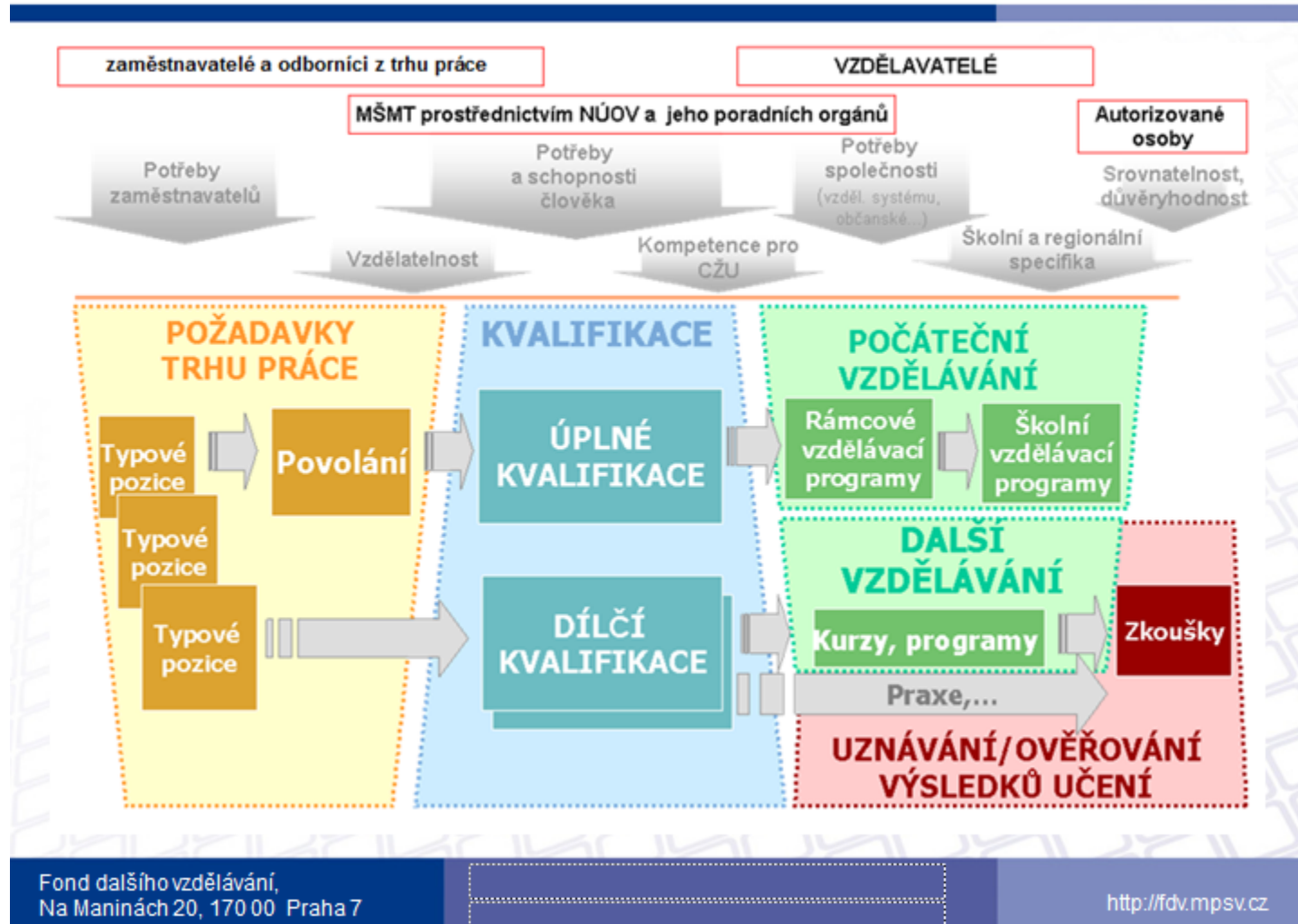
- Řeší ho národní projekt „K2 – kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání“ (<http://www.nidm.cz/k2/uznavani-nfv>)
- Realizátor - ministerstvo školství a Národní institut dětí a mládeže (NIDM), byl spolufinancován ze zdrojů ESF a státního rozpočtu ČR
- Téma uznávání neformálního vzdělávání je stále aktuálnější nejen u nás, ale i v okolních státech Evropské unie - na jednání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport v roce 2012 bylo ministry školství členských států EU přijato „Doporučení Rady o uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení“ (ze dne 20. prosince 2012 - 2012/C 398/01), viz <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:398:0001:0005:CS:PDF>

Kompetenční přístup v neformálním vzdělávání

Projekt K2 – kvalita a konkurenceschopnost v neformálním vzdělávání

- v klíčové aktivitě Metodická podpora uznávání neformálního vzdělávání - publikace s názvem ***„MetodiKa – Kompetence, Kvalita, Kvalifikace, (sebe)Koncepce pro neformální vzdělávání“***
  - je určena především pracovníkům pracujícím s dětmi a mládeží v nestátních neziskových organizacích, kteří ji mohou využít ve své praxi a postupně měnit svůj přístup k dětem a mládeži v souladu se zřetelem na rozvoj kompetencí každého svěřence

Neformální vzdělávání dospělých, kvalifikace a trh práce

Neformální vzdělávání mimo ČR

- Dokument „**Evropské zásady pro uznávání neformálního vzdělávání a informálního učení**“ (European Guidelines for the Validation of Non-formal and Informal Learning) – popisuje přístup jednotlivých členských zemí k uznávání výsledků neformálního vzdělávání a informálního učení /http://www.iconet-eu.net/index.php?option=com_remository&Itemid=11&func=startdown&id=75 (=en)
- Oblastí uznávání neformálního vzdělávání se zabývají také na Slovensku - Slovenský institut mládeže – IUVENTA a jeho projekt pod názvem „**Kompetence pro praxi**“ (<http://www.iuventa.sk/sk/KomPrax/Home.alej>).

Roviny uznávání neformálního vzdělávání

- Uznání **společenské prospěšnosti** neformálního vzdělávání
- Formální uznání výsledků neformálního vzdělávání **ze strany státu** (Zákon 179/2006 Sb.)
- Uznání vlastních kompetencí **samotným jedincem**, který se učí a vzdělává tak, aby byl schopen si své kompetence rozvinuté neformálním vzděláváním uvědomit, prezentovat je, aby poznal sám sebe a mohl na nich založit plán osobnostního rozvoje, včetně kariérního
- Uznání výsledků neformálního vzdělávání **ze strany zaměstnavatelů a vzdělavatelů**

Vybrané tipy zdrojů a odkazů

- Strategie celoživotního učení ČR - <http://www.msmt.cz/vzdelavani/dalsi-vzdelavani/strategie-celozivotniho-uceni-cr>
- Kampaň Česko mluví o vzdělávání - <http://ceskomluvi.cz/>
- Projekt neformálního vzdělávání Mládež v akci - <http://www.mladezvakci.cz/informace-o-programu/neformalni-vzdelavani/>
- Strategie digitální gramotnosti ČR na období 2015 až 2020 - [http://www.mpsv.cz/files/clanky/21499/Strategie DG.pdf](http://www.mpsv.cz/files/clanky/21499/Strategie_DG.pdf)
- Strategie digitálního vzdělávání do roku 2020 - http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie/digistrategie.pdf